

[Erna Sørensen.]

muligvis ikke har den fornødne kendskab til loven. Jeg finder det som sagt naturligt, at kommunen gav oplysninger, når den udbetaler bidrag forskudsvis, og at der på anden måde vises hensyn; der er jo ingen af disse kvinder, som har nogen luksus-tilværelse. Denne særlige ydelse er en hjælp og ikke noget, som man kan sige er en luksus for dem, der får pengene. Det var blot dertil, mine bemærkninger var knyttet.

Ragnhild Andersen: Jeg giver det ærede medlem fru Erna Sørensen ret i, at retten til at give de enlige mødre de 2 gange 90 kr. om året ikke udnyttedes alle vegne af kommunerne; det blev fremført allerede forleden dag, da vi havde et spørgsmål til den højtærede socialminister. Men jeg vil gerne dertil føje, at mit parti eller i hvert fald jeg personlig — jeg vil også tro, det gælder mit parti — ikke har noget imod, om socialministeriet skulle blive lidt af en propagandacentral for enker og enlige mødre. Jeg husker, at da vi i 1946 fik loven om mælkehjælp, var der mange, der ikke kendte den, og det er jo i og for sig en urimelighed, at kun lige netop de, der kender loven, får gavn af den, mens de mange andre, der ikke kender den, ikke får gavn af den. Sådan skal det ikke være. Det hjalp, da vi fik en smuk plakat op på sygekassekontorer og mødrehjælpskontorer og andre steder, som viste, at der var en lov om mælkehjælp, som sikrede alle gravide kvinder mælkehjælp, hvis de var i sygekasse. Det hjalp. Det gjorde såmænd ikke noget, om socialministeriet medvirkede til at få gennemført lignende foranstaltninger her.

Jeg beklager, at den højtærede socialminister ikke sagde, at der i denne samling kommer et forslag til lov om enkepension. Jeg håber ikke, det er ensbetydende med, at der ikke kommer noget forslag i denne samling; det fremgik jo af programmerklæringen, at det var regeringens hensigt at

fremstøtte forslag. Jeg håber, at den højtærede minister kan bekræfte, at vi kan vente et forslag i denne samling.

Socialministeren (Bomholt): Jeg er principielt enig med det ærede medlem fru Erna Sørensen. Jeg skal som sagt gerne overveje, hvorledes de enlige mødre, som loven vedrører, kan få besked; men vi skal finde frem til former, der er naturlige for både staten og de kommuner, som i særlig grad har med sagen at gøre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om midlertidigt tillæg til visse ydelser i henhold til lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde, loven om invaliderente m. v. til tilskadede militære værnepligtige samt loven om invalideforsørgelse.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1375, fremsættelsen i tidenden sp. 2900).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Holger Larsen: Jeg skal anbefale lovforslaget til hurtig vedtagelse. Det går ud på at ajourføre de erstatningsbeløb, som udbetales til dem, der er kommet til skade før 1. april 1947, erstatninger, som ikke er pristalsregulerede. Der er ingen grund til at gøre mange bemærkninger om lovforslaget. Det er kun naturligt.

Søren Andersen: Lovforslaget betegner en simpel ajourføring af visse erstatningsbeløb og kapitalerstatninger til militære værnepligtige og andre, der er blevet invalideret før den 1. april 1947. Da de andre invalider får deres rente pristalsreguleret og det her

[Søren Andersen.]

foreliggende lovforslag nøje følger reglerne om pristalsregulering for disse andre, skal jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget.

Marie Antoinette von Lowzow: På mit partis vegne kan også jeg anbefale dette forslag, der kun er en retfærdig ajourføring, som vi ser velvilligt på.

A. C. Normann: Da jeg gav mig til at studere det foreliggende lovforslag, måtte jeg først underkaste lovforslagets titel et studium. Jeg kan ikke dy mig for at læse denne titel op for folketinget som et eksempel på, hvilke titler vi undertiden arbejder med. Forslaget hedder:

„Forslag til lov om ændring i lov om midlertidigt tillæg til visse ydelser i henhold til lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde, loven om invaliderente m. v. til tilskadekomne militære værnepligtige samt loven om invalideforsørgelse.“

Det tog mig nogen tid, inden jeg rigtigt begreb, hvad denne titel dækkede. Jeg tror, at mange af dem, for hvem loven har betydning, vil have stor vanskelighed ved at forstå denne titel. Jeg nævner det kun for at få lejlighed til at sige, at den højtærede socialminister ville gøre en god gerning, om han med sine fremragende sproglige evner kunne bidrage til at finde lidt bedre, klarere og enklere titler til forslagene.

Hvad selve lovforslagets realitet angår, kan det radikale venstre med glæde give sin tilslutning. Det har været betragtet som en selvfølge af samtlige partier, tror jeg, i det høje ting de to sidste gange, vi forhøjede dette tillæg, og sådan tror jeg også man kan betragte det nu, så jeg vil gerne anbefale lovforslaget.

Guðrun Björner: Selv om lovforslagets titel ganske rigtigt er temmelig indviklet, er lovforslaget jo ganske ligetil, og retsforbundet kan tiltræde det.

Ragnhild Andersen: Også mit parti kan tiltræde dette lovforslag. Det vil, som det er sagt, bevirke en ajourføring af erstat-

ningerne for ulykkestilfælde, der er indtruffet før 1. april 1947. Som det allerede er fremført, er der jo gennemført pristalsregulering af erstatninger for ulykkestilfælde, der er indtruffet efter denne dato, hvorfor det ville være uretfærdigt, om erstatninger for tidligere ulykkestilfælde ikke også skulle pristalsreguleres.

Så vidt jeg kan bedømme lovforslagets konsekvenser, bevirker imidlertid denne form for regulering, at disse mennesker, enker og børn og tidligere værnepligtige, som får hjælp på grund af ældre ulykkestilfælde, kommer noget bagud med reguleringen. Jeg kan ikke se rettere, end at når loven først træder i kraft efter den 1. april i år, har de andre kategorier allerede fået regulering på et tidligere tidspunkt, og det vil, så vidt jeg kan skønne, bevirke, at de, der er kommet til skade før den 1. april 1947 og får erstatning, vil blive ringere stillet gennem en noget senere regulering. Spørgsmålet er, om man ikke kunne finde frem til en ordning, som sikrede sådanne enker og andre efterladte regulering efter samme regler som dem, der gælder andre. Jeg indrømmer gerne, at titlen på lovforslaget er lang og tilsyneladende indviklet, men mere betydningsfuldt er det dog, om reguleringerne er af samme art og foretages efter samme regler som i i øvrigt tilsvarende tilfælde.

Dette lovforslag giver jo også anledning til at påtale — og det vil jeg gerne ved denne lejlighed — den langsommelighed, der udvises i mange tilfælde, når det gælder hjælp til militære værnepligtige, der kommer til skade under tjenesten. Jeg tænker ikke på den egentlige invaliditetserstatning, for det er klart, at det kan tage nogen tid at finde ud af, om en tilskadekomnen værnepligtig er berettiget hertil og i så tilfælde, efter hvilke regler den skal udbetales. Nej, jeg tænker på den dagpengehjælp, som man dog er pligtig til at yde, når en værnepligtig hjemsendes på grund af sygdom. Det har vist sig, at det varer mange uger, før en sådan værnepligtig får de dagpenge, som man skulle synes det ganske rimeligt at give ham med det samme efter hjemsendelsen. Jeg kan nævne et tilfælde med en værnepligtig, der gjorde tjeneste ved flyver-

[Ragnhild Andersen.]

tropperne; han kom til skade under tjenesten og fik pulsåren i højre ben ødelagt. Følgen blev muskelsvind og deformation af foden. Han indlægges på militærhospitalet, her ligger han til juli måned, og i august måned bliver han hjemsendt. Han er da uarbejdsdygtig og berettiget til dagpenge fra ulykkesforsikringen, men først efter mere end 5 ugers forløb begynder han i oktober at få sin dagpengehjælp.

Den unge mand havde vanskeligheder med at få hjælp hjemme, hvor han var bosiddende — det var i Jylland — hans hjemstedskommune nægtede at låne ham penge, indtil dagpengene blev fremsendt. Han kunne ikke få kommunehjælp, fordi han havde penge i sparekassen — det var ganske vist bunden opsparing i henhold til loven om præmiering af opsparing. Hans hjemsendelsespenge fra militæret var opbrugt, da militæret tog en del af dem til dækning af genstande, som var forsvundet ved tilskadekomsten og under hospitalsopholdet; en anden del var han så letsindig at betale en skatterestance med, i håb om, at dagpengene ville komme omgående. Militæret afviste ved hjemsendelsen den unge mands ønske om en fornyet undersøgelse af den invaliderede fod, og efter hjemsendelsen måtte han så gå til ortopedisk hospital i Århus, som endelig i oktober måned bevilgede ham penge til en ortopedisk støvle. Man må nok spørge, hvorfor der skal være så mange genvordigheder, når det vitterligt er under tjenesten, han er kommet til skade.

Jeg vil opfordre ministeren til at gøre sit til at fremskynde sådanne sager, så de værnepligtiges dagpenge falder, når de hjemsendes på grund af ulykkestilfælde. Det siges oven i købet, at det i dette tilfælde, med 5 ugers ventetid, gik særdeles hurtigt. I andre tilfælde, siger man, går der op til det dobbelte af 5 uger, før dagpengene kommer. Det kan ikke være tilfredsstillende. Men, som sagt, min gruppe medvirker gerne til gennemførelsen af denne regulering; men vi ønsker også, og jeg håber, at ministeren vil medvirke hertil, en forbedring af den langsommelighed, der praktiseres med hensyn til at sikre dagpenge til tilskadekomne ved militæret.

Socialministeren (Bomholt): Det af det ærede medlem fru Ragnhild Andersen refererede eksempel er jeg ikke i stand til at tage standpunkt til på grundlag af det hørte. Jeg vil gerne have lejlighed til at se nærmere på den refererede sag i Folketingstidende.

Til det ærede medlem hr. A. C. Normann vil jeg sige, at det er jo ikke nogen skade til, at der ind imellem er tid til meditationer, eller at vi nu og da stilles over for intellektuelle opgaver af ikke for let beskaffenhed. Det glæder mig, at det ærede medlem klarede den her stillede opgave vedrørende forståelsen af titlen så smukt!

I øvrigt er det jo en nogenlunde tilfredsstillende situation, at kritikken over for et lovforslag koncentrerer sig om titlen og lader indholdet gå fri. Dette lovforslag har passeret regeringen og altså også ministre af anden partifarve end undertegnedes, og jeg tvivler på, at en forbedring er mulig. Man må jo ikke glemme, at lovforslaget vedrører 3 love, og at disse næsten med nødvendighed må opregnes. Jeg kan ikke se, at der kan gives en større forkortning af de pågældende titler, end her er givet — selv ikke om en pæn dusør blev udlovet.

A. C. Normann: Jeg skal nøjes med at sige, at jeg havde heller ikke tænkt mig at gøre spørgsmålet om lovforslagets titel til nogen partipolitisk affære.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om værksættelse af offentlige arbejder m. v. og beskæftigelse af arbejdsløse [af Søren Andersen m. fl.].

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1261, fremsættelsen i tidenden sp. 2727).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Arbejds- og boligministeren (Bundvad): Det af de ærede medlemmer af partierne